

Proleće, 5 (1943-1944) 3

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1943**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:116:513017>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-25**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

KNJIŽNICA
MUZIČKE AKADEMIJE U ZAGREBU
Broj: 9003
Poštارина plaćena u gotovu

PROLJEĆE

GLASBA ZA MLADEŽ

UREDNIK: SLAVKO MODRIJAN

ZAŠTIĆENO

GODINA V.

SVEZAK III.

ZAGREB 1943 - 1944.

S A D R Ž A J :

Zlatko Grgošević:	Str.
1. <i>Glasba i naši najmanji</i>	69
Evgenij Vaulin:	
2. <i>Glasovir</i>	77
Miroslav Šlik:	
3. <i>Violina</i>	80
Franjo Dugan st.:	
4. <i>Vecer</i>	83
Zlatko Grgošević:	
5. <i>Pod onom gorom zelenom</i>	85
Ivan Kokot:	
6. <i>Jurjevska</i>	85
Mirko Kolarić:	
7. <i>Protuletna popevka</i>	86
8. <i>Metulček</i>	87
Boris Krnic:	
9. <i>Žuna</i>	88
S. Margareta:	
10. <i>U voćaru</i>	90
Ivan Matetić-Ronjgov-	
Slavko Modrijan:	
11. <i>Pojmo mi mala</i>	91
Slavko Modrijan:	
12. <i>Tjeraj ovce djevojko</i>	95
Josip Vrhovski:	
13. <i>Sunčeće je na zahodu</i>	97
14. <i>Žabe</i>	98

Broj čekovnog računa je 31.611

Novi broj brzoglasa »Proljeća« je 25-102

Proljeće izlazi jedamput mjesečno osim školskih praznika. Cijena pojedinog broja je 100 kuna. Uredništvo i uprava »Proljeća«: Zagreb, Rakovčeva 21, brzoglas 25-102. Vlastnik, izdavač i glavni urednik Slavko Modrijan, Zagreb, Rakovčeva 21, brzoglas 25-102. Tiskat Hrvatske državne tiskare Zagreb, Frankopanska ulica broj 26. Za tiskaru odgovara Stanislav Pintarić.

Broj

805

PROLJEĆE

GLASBA ZA MLADEŽ

Godina V.

Urednik: Slavko Modrijan

Svezak III.

GLASBA I NAŠI NAJMLAĐI

UREDNIK: PROF. ZLATKO GRGOŠEVIĆ

TEMELJI VIŠEGLASJA (KONTRAPUNKT)

t. Strog i still

U suvremenim se glasbenim školama uči višeglasje na dva načina: kao strog i stil, koji se osniva na pravilima klasičnoga vokalnog višeglasja, te kao moderni, slobodni stil, koji osim vokalnog uzima u obzir i instrumentalno višeglasje.

Ovdje ćemo dati priliku mlađim glasbenicima da okušaju svoju sposobnost na oba načina.

Ponajprije kratko opetovanje pravila strogog stila!

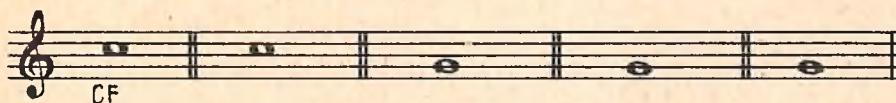
1. Koje intervale možemo pisati u I. vrsti strogog dvoglasnog kontrapunkta?

2. Kad se može napisati unison?

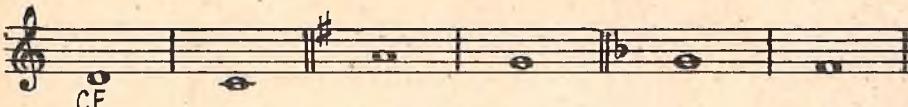
3. Zadana je prva nota *Cantus firmusa* u altu. Dodajte sopran, držeći se pravila za uredni početak:

4. Zadana je prva nota *Cantus firmusa* u sporanu. Dodajte ispravni alt za početak:

5. Dodajte sopran ovim završetcima (kadencama):

6. Kadenciraite ispravno dodavši alt:

7. U slijedećim kadencama uzlazi C. F. sa vodice u toniku. Dodajte drugi glas, koji će ostvariti pravilni završetak:

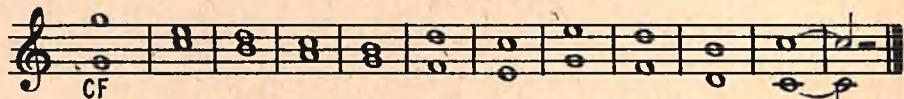
8. Označite i opišite pogreške u ovoj izradbi:

9. Navedite za svaki slučaj, je li ispravan ili je pogrešan:

10. Što je ružno u ovome primjeru?:

11. Popravite ružno djelovanje tritonusa, izmjenivši samo jednu notu:

a) b) a) b)

a) b) a) b)

a) b) a) b)

12. Koji su od ovih melodijskih skokova dopušteni u strogom stilu?:

13. Kretnja je glasa pod a) pogrešna. Izpravite je pod b)!

a) b)
a) b)
a) b)
a) b)

Dodajte zadanom C. F. pjevni drugi glas:

CF
CF

CF
CF

CF
CF

CF
CF

CF
CF

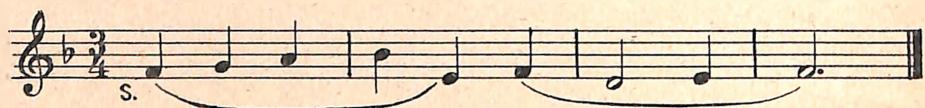

2. Slobodni (moderni) stil

Slobodni ili moderni stil višeglasja razlikuje se od strogog kontrapunktskog stila bitno time, što slobodnom stilu nije podloga *Cantus firmus* u jednakim trajanjima, pa se slobodni višeglasni stil izrađuje na podlozi zadane teme ili subjekta s notama različitog trajanja.

Pogledajmo to na jednom primjeru!

Zadan je subjekt u donjem glasu:

Ovom subjektu (temi) treba dodati gornji (viši) glas s notama istoga trajanja. Služiti se možemo samo konsonantnim intervalima. Na primjer:

cpt.

Iz ove izradbe vidimo:

- Da je zadatak počeo i svršio savršenom konsonancom (8, 1);
- da su se u toku izradbe pojavljivale nesavršene konsonance (3,6), no nikad više od tri terce ili tri sekste uzastopce;
- da se je melodija kontrapunkta (cpt.) pretežno kretala protivnim smjerom (protupomakom) prema subjektu (S.).

Na temelju ovih uvjeta dodajte zadanim subjektima gornji (viši) glas s jednakim trajanjima kao u subjektu, primienivši samo konsonantne intervale:

The image displays six staves of musical notation, each consisting of five horizontal lines. The staves are arranged vertically. The first three staves begin with a treble clef, while the last three begin with a soprano clef. The first two staves have a key signature of two sharps, indicating G major. The third staff has a key signature of one sharp, indicating A major. The fourth staff has a key signature of one flat, indicating A minor. The fifth staff has a key signature of two flats, indicating D minor. The sixth staff has a key signature of one sharp, indicating A major. Each staff contains a series of musical notes (dots) of varying lengths, separated by vertical bar lines. Below the first staff, the letter 'S.' is written, followed by a curved brace that spans all six staves. This indicates that the student should harmonize the given subject (Soprano) line by adding upper voices (Gornji glas) that maintain the same note durations as the original subject.

ZA NAPREDNIJE UČENIKE GLASBENIH ŠKOLA
PRATNJA MELODIJE NA GLASOVIRU

Svi koji svirate glasovir i koji poznate temelje glashene harmonije veselit ćeće se dvostruko, ako vas uputimo, kako ćeće neki napjev pratiti na glasoviru suzvucima ili akordima.

Podimo odmah na djelo.

Pred nama je napjev jednog menueta (klasičnog plesa), koji treba mjestimice popratiti akordima. Mesta, gdje valja uzeti akorde, označena su znakom |

Minuetto

U obzir dolaze samo tri glavna trozvuka (I., IV. i V. st.), bilo u osnovnom obliku, bilo u prvom obratu.
 Pređočimo si ponajprije gradu, kojom ćemo pratiti zadani melodiju. Ona je u G-duru, a glavnii su trozvuci:

Njihovi su prvi obrati (sekst-akordi):

I^a G	IV^a C	V^a D
6 I^b G^1	6 IV^b C^1	6 V^b D^1

Upamtite: Dur (veliki) trozvuk označujemo velikim slovom (G, C, D). Prvi obrat trozvuka (sekstakord) označujemo dodavanjem male

brojke 1 slovu, koje predočuje akord (G^1 , C^1 , D^1).

Poznato je, da je trozvuk složen iz tri tonu (osnovni ton, terca i kvinta), no poznato je i to, da opetovanjem nekoga tona možemo pisati trozvuk četveroglasno, peteroglasno i višeglasno. Na primjer:

i t. d.

Ako razmotrimo zadatu melodiju, vidimo, da je akordička pratnja poželjna samo na tri mesta. Tu padaju jači naglasci, koji stvarju kadenca ili završetak nekog glasbenog odsjeka.

Pokušajmo prema zadatku uvrstiti kadencirajuće akorde,

Ako sviramo melodiju i bas od pratnje zajedno, osjetit ćemo, da je taj bas u skladu s melodijom i da je on pokretan i čvrst. Treba još samo nadopuniti akorde prema zadatku, pa kad to izvršimo, naša će nas skladica nesumnjivo obradovati.

Pratite prema prednjoj uputi zadane melodije na označenim mjestima sa tri glavna trozvuka (I., IV. i V. st.) u osnovnom obliku ili u prvom obratu (sekstakord). Postupajte ovako:

1. Prosvirajte melodiju nekoliko puta;

2. Na poseban notni papir zabilježite tri glavna trozvuka tonaliteta (skale) u kojem je pisana melodija. Napišite i prve obrate tih trozvuka;

3. Zabilježite čvrst i pokretan bas izpod onih mesta u melodiji, koja su označena ;

4. Izradbu svirajte više puta.

The image shows four staves of musical notation, likely for a piano or harpsichord, with measure groupings indicated by brackets and labels below each staff.

- Staff 1:** Treble and bass staves. The first two measures are grouped as "(3 gl.)". The next two measures are grouped as "(4 gl.)".
- Staff 2:** Treble and bass staves. The first three measures are grouped as "(3 gl.)". The next three measures are grouped as "(3 gl.)". The final measure is grouped as "(4 gl.)".
- Staff 3:** Treble and bass staves. The first two measures are grouped as "(3 gl.)". The next two measures are grouped as "(3 gl.)".
- Staff 4:** Treble and bass staves. The first two measures are grouped as "(3 gl.)". The next two measures are grouped as "(3 gl.)". The final two measures are grouped as "(4 gl.)".

GLASOVIR

UREDNIK PROF. EVGENIJ VAULIN

U prošlom broju ovoga časopisa bilo je spomenuto, da većina učenika glasbenih škola upisuje se u odjel za glasovir i broj učenika-glasovirača povećava se svake godine. Osim toga, bilo je govora o tome, da naše plemenito glasbalo glasovir, ima množstvo prijatelja, gotovo u svim slojevima suvremenog društva. Medutim 'malo' tko poznaje glasovir, t. j. njegovu poviest, razvoj njegove literature, samu literaturu i sastav tog razširenjeg glasbala. Ta, da se tako izrazim površna briga za svoje glasbalo, fokraj kojeg pojedinci kroz godine, znadru odsjediti nekoliko sati na dan, taj nema, nažalost ide često tako daleko, da nisu riedki slučajevi, kada se na pitanje »kakav imate glascvir« — odgovara samo da je crne ili smeđe boje. Marku glascvira t. j. ime tvorničara, koje uvek piše metalnim slovima na poklopcu iznad klaviature i koje se prema tome vidi svaki put kad se otvara i svira, na glasoviru, — neće svatko sa sigurnošću znati navesti, a malo će ih moći odgovoriti kakvu mehaniku ima njihov glasovir, bečku ili englezku. Na pitanje o razlici između tih mehanika očituje se obično neupućenost upitare osobe, jer su točni odgovori vrlo riedki. Nije bolji slučaj ni sa literaturom za glasovir, jer se nedostatno zanimanje i manjkavo znanje izpoljuje na tom području ne samo kod amatera, nego nažalost koji puta i kod osoba, kojima je glasovirska struka glavno zanimanje, a što se ne može izpričati ni ratnim prilikama, ni poimanjkom priručnih notnih zbirka, niti nedostatnim koncertnim životom. Krajnje je vrieme, da se takvo nepovoljno stanje poboljša, pa, u želji da tom zlu bar donekle doskočimo i popunimo neke neugodne praznine — upoznat ćemo naše drage čitače s poviesti glasovira i njegovim mehanizmom, a zatim i s djelima za glasovir.

PREDŠASTNICI GLASOVIRA

Jedan od predšastnika suvremenog glasovira, dražestno glasbalo — klavikord se pojavio (po mišljenju nekih stručnjaka)* početkom 14. veka. Klavirkord je u svom prvom obliku, izgledao ponajčešće kao četverouglasta škrinja sa ugradenom klaviaturom (u obsegu od $2\frac{1}{2}$ oktave). Unutra po dužini škrinje bile su napete žice, a izpod žica na kraju svake tipke ugrađeni kratki (oko 2 cm dugački) metalni štapić, — t. zv. »tangente«. Kad se vanjski kraj tipke (poluge), koji se nalazio u klaviaturi, pritisnuo, — dignuo se unutarnji kraj (izpod žice) sa tangentom, koja je udarala o žicu i proizvela nam željeni glas na klavikordu. Treba spomenuti, da je klavikord u početku imao manje žica, nego tipaka s razloga, što je nekoliko tipaka (tangenta) udaralo o jednu žicu na raznim mjestima i proizvelo više glasova različite visine.

Naravno, da se dva ili više tonova nije moglo svirati istovremeno na istoj žici, pa je zbog toga sviranje dvohvata i akorda bilo prilično skučeno.

Takav se klavikord zvao »vezani« za razliku od »nevezanog« kojega su počeli graditi mnogo kasnije i to tako, da su svakoj tipci odnosno za svaki ton dodali po jednu žicu i tako izjednačili broj tipaka i žica.

* G. Kinsky: »Zeitschrift für Musikwissenschaft«. C. Sachs: »Das Klavier«. H. Ruth-Sommer: »Alte Musikanstrumente«. Dr. W. Niemann: »Geschichte des Pianofortes«.

U svom početnom jednostavnom obliku klavikord nije bio težak, pa ga je svatko mogao lako sa sobom i ponjeti. S vremenom, kad se obseg povećao na 4 čak i 5 oktava, a s time u vezi broj tipaka, kao i veličina škrinje kojoj su prigradili 4 nake, postao je klavikord teži i nepokretniji. Vriedno je spomenuti još i to, da su tipke klavikorda bile kraće nego tipke suvremenog glascvira, a i boje tipaka su bile druge (obrnute) t.j. gornje tipke bile su sive, a donje tamne boje. Jedna naročita odlika klavikorda bio je takozvani »Bebung« t.j. vibrato, koji se postizavao na taj način, da se tipka nakon što je bila pritisnuta nije pustila odmah natrag, nego laganim nihanjem ruke počela ljujati tangentom i žicu, te kroz to je zvuk vibrirao i vecma ugodno djelovao na slušaoca. Iako je jačina tona klavikorda bila ograničena, ipak je on pružao veliko bogatstvo zvukovnih boja, a uz to jačina se tona mogla na klavikordu postepeno mjenjati (prema jačini pritiska prsta) t.j. moglo se izvoditi crescendo i diminuendo. Tren klavikorda bio je csobito liep i nježan — i zato su ga njegovi suvremenici veoma voljeli. Glasoviti virtuozi 18. veka Ph. Em. Bach (sin J. S. Bacha) nadasve je cienio i volio klavikord, a posebno je naglasio, da učenje klavikorda traje 15 godina (dakle ništa manje nego današnji studij glasovira).*

Eto u glavnim crtama sve, što mislim, da svaki glasovirač i prijatelj glascvira mora znati o jedncm od predčastnika glascvira — klavikorda, dok drugog predčastnika — clavicembalo upoznat ćemo u sliedećem broju »Proljeća«.

PITANJA I ODOGOVORI

Otvaramući cvu novu (pomoćnu) rubriku, prije svega, sa velikim zadovoljstvom ustanovio sam, da moj poziv na saradnju u ovoj rubrici ne samo da nije ostao bez odaziva, nego je premašio moja očekivanja i dokazao svestrano zanimanje čitalaca časopisa za glasovirsku rubriku, a time i potrebu same rubrike. U ovom broju časopisa odgovararam na četiri pitanja, redom kako su mi stizavala, dok na preostala pitanja odgovorit ću u sliedećem broju »Proljeća«. Pitanja koja su u vezi sa člankom »Mladim glasoviračima«, treba uputiti piscu tog članka, pa zato ja i ne odgovaram na njih, jer taj članak nisam ja pisao, nego ga je vlastitom pobudom uvrstio g. glavni urednik časopisa.

Pitanje 1. Koliko mora dnevno vježbati osam godišnje diete, koje uči prvu godinu glasovira?

Odgovor: Na cvo pitanje moram odgovoriti nešto obsežnije, jer odgovor, — da se prema pravilu mora vježbati tako dugo, dok je vježbanje koristno i svrshodno, t.j. dok ne počne popuštati koncentracija učenika, — ma da je načelno izpravan, ipak je suviše obćenit da dade potrebne upute, te stavlja u kušnju uztrajnost i izdržljivost učenika. Propisno mora svaki učenik vježbati tako dugo, dok ne nauči zadaču, ili barem jedan dio zadače, razumije se uz predpostavku da količina (obseg) zadaće odgovara sposobnosti dotičnog daka, t.j. da nastavnik poznaje, i kod određivanja zadaće vodi računa o duševnoj i tjelesnoj sposobnosti učenika, njegovoj zaposlenosti i t.d. Na svaki način vježbanje je samo onda koristno (produktivno) ako se vježba svestno, pažljivo, neprekidno

* Carl Philipp Emanuel Bach: »Versuch über die wahre Art das Klavier zu spielen«, Einleitung, — § 11, § 15.

Prof. Erwin Bodky u svom djelu »Der Vortrag alter Klaviermusik« nastoji dokazati opravdanost tvrdnje Forkela, koji je rekao o J. S. Bachu da je: »Am liebsten spielte er (Bach) auf dem Clavickord«.

sabрано и сршившодно, па се према томе вјажија рavnati kod određivanja trajanja dnevnog вјежбаша. Nedostatno, прекратко вјежбаше има за по-слjedicu спори или никакав напредак, те помало одузима волју за студиј и гласбу уобтє, развија немар и погодујеlienosti. Predugò вјежбаше та-кодер смањује волју, отупљује паžnju i prestaje бити сршившодно, свјестно — сабрано, тј постаје аутоматско, међаничко bezciljno — безкористно. Зато је добро, да вјежбаше осамгodišnjeg dieteta, поготово у првој години уčenja, буде под надзором, а просјечно се може савјетовати да Vaše diele вјежба прву годину одпрлике, 1—1½ sati na dan.

Pitanje 2. Poznajem preludij u cis molu od Rah-maninova, koji mi se vrlo sviđa, pa Vas molim da odgovorite, шта је још склadao Rahmaninov za glasovir?

Odgovor: Rado ћу Вам nabrojiti складбе за гласовир Rahmaninova, само Вас upozoravam, да је већина njih znatno teža od preludija u cis molu.

Op. 1. Koncert za гласовир i orkestar fis mol.

Op. 3, br. 1 — Elegija, br. 2 — Preludij cis mol (koji poznate), br. 3 — Melodija, br. 4 — Polichinelle i br. 5. Serenada,

Op. 10, br. 1 — Nocturne, br. 2 — Valse, br. 3. — Barkarola, br. 4 — Melodija, br. 5 — Humoreska, br. 6 — Romanca i br. 7. Mazurka,

Op. 18. Drugi koncert za гласовир i orkestar c mol,

Op. 22. Varijacije na Chopinovu temu,

Op. 23. Deset preludija,

Op. 28. Sonata d mol,

Op. 30. Treći koncert za гласовир i orkestar d mol

Op. 32. Trinaest preludija,

Op. 33. Études tableaux,

Op. 36. Druga sonata b mol,

Op. 39. Études tableaux,

Op. 40. Četvrti koncert za гласовир i orkestar g mol,

Op. 42. Varijacije na Corellijevu temu,

Op. 43. Rapsodija na Paganinijevu temu за гласовир i orkestar.

Osim toga je Rahmaninov preradio за гласовир solo:

1. »Preludij« J. S. Bacha (sonata E dur),

2. »Wohin« Schuberta,

3. »Liebesleid« i »Liebesfreud« Kreislera,

4. »Scherzo« Mendelssohna (iz гласбе за »San ljetne noći«),

5. »Menuett« Bizeta (из гласбе за »L'Arlesienne«),

6. »Gopak« Musorgskog,

7. »Liet bumbara« Rimskog-Korsakova,

8. »Talijansku polku«,

9. »Polku« W. R.

10. »Jorgovan« (vlastitu vokalnu складбу, op. 21, br. 5).

Osim складба за гласовир дворуно napisao je Rahmaninov циклус од 6 komada op. 11 за један гласовир četveroručno, а за два гласовира četveroručno »Fantaziju« op. 5 (četiri stavka) i »Drugu suitu« op. 17 (ta-koder četiri stavka).

Pitanje 4. Sa koliko godina je najzgodnije по-četi učiti гласовир?

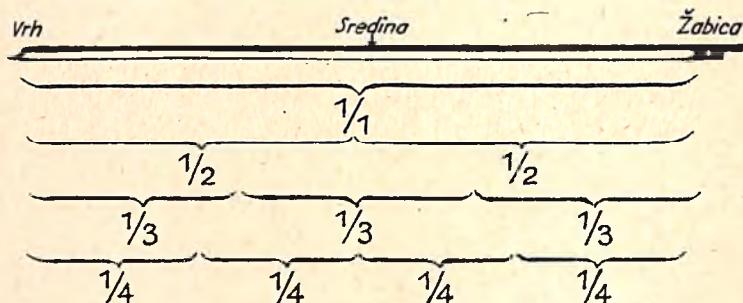
Odgovor: Dobro je поčeti sa sedam godina. (Nastavit će se.)

VIOLINA

STRUČNI SAVJETI MLADIM VIOLINISTIMA UREDNIK PROF. MIROSLAV ŠLIK

Tehnika desne ruke složenja je od tehnike lieve ruke i stog razloga moramo posvetiti naročitu pažnju izpravnom držanju gudala. — Najbolje ćemo to uvježbati, ako položimo gudalo na ravnu plohu (sto ili stolac) tako, da je žabica odmaknuta od ruba toliko, da ju desnom rukom lako obuhvatimo. Ako gudalo pomaknemo iz vodoravnog u okomit položaj palac mora i nadalje ostati nasuprot srednjem prstu, a ostali prsti olako položeni do njih. Palac mora biti uvek gibiv, jer kad položimo gudalo kod žabice na bilo koju žicu zglob palca je kod izpravnog držanja gudala malo izbočen. Potezom prema vrhu gudala zglob se izravnava tako, da je pri sviranju na samome vrhu podpunoma izpružen.

U praktičnoj primjeni gudala služimo se: a) cielim gudalom, b) s dvije polovine, c) s četiri četvrtine i d) s tri trećine.

Nazivom »Donja polovina« označujemo dužinu gudala od žabice do sredine.

Nazivom »Gornja polovina« označujemo dužinu gudala od sredine do vrha.

Potez od žabice prema vrhu označujemo znakom —, a potez od vrha prema žabici znakom V.

Vježbe za pravilno vođenje gudala. Kad učenik svladava dizanje i spuštanje gudala iz vodoravnog u okomit položaj i obratno neka ga položi sredinom na G žicu. Lakat desne ruke mora biti u istoj visini sa zgloboom prstiju ili nešto niži, a gudalo mora ležati u vodoravnom položaju. Nagnemo li sada desnu ruku zajedno s laktom preći ćemo gudalom preko D i A žice na E. Pri tom micanju gudala ne proizvodimo zvuk, već je dostatno da gudalo ostane u dodiru sa žicom. Micanjem gudala sa G žice na E opisuje nam lakat desne ruke luk s lieva na desno.

Promjenimo smjer gudala i predimo s E žice preko A i D na G žicu!

Prije nego predemo na poteze gudalom moramo svladati ovu vježbu sredini, žabici i vrhu gudala.

U sliedećoj vježbi prelazimo gudalom s niže na višu žicu. Glas G izvodimo donjom plovinom gudala, u stanki nečujno prenosimo gudalo na D žicu i izvodimo sliedeći glas D dielom od sredine do vrha gudala.

(Početnici manjeg rasta, ako ne mogu svirati cielim gudalom neka vježbaju u početku na gudala — dakle blizu vrha.)

Predvježba:

Vježbe:

1. 2. 3.

Svaku vježbu moramo opetovati osam puta i uviek počimati potezom prema dolje —.

Navedena vježba ne će umarati početnika, ali mora paziti, da zvuk bude uviek ugodan. Teže ćemo svladati istu vježbu u protivnom smjeru.

Predvježba:

Vježbe:

1. 2. 3.

Nakon gornjih vježba sledi:

Istu vježbu na G i D i A i E žici.

Violinu i gudalo pravilno držimo. Zglobovi desne ruke moraju biti gibki, a prstima ne smijemo grčevito držati gudalo.

Gudalo moramo potezati tako, da stoji na žicama okomito, a naročito moramo paziti na gibanje laka, zgloba i palca desne ruke.

Poteze gudalom određujemo prema trajanju nota. Brzo i pouzdano ćemo osjećati glasove različitih trajanja uvežbavanjem t. zv. izmjeničnog poteza.

1. 2. 3. 4.

1. Polovinke sviramo cielim, a četvrtinke s gudala — izmjenično na vrhu i žabici.

2. Prvi takt izvodimo kao u 1. vježbi, a cielu notu u drugome taktu izvodimo ali jednoličnom brzinom.

3. Polovinu s točkom — cielim gudalom, zatim četvrtinku također cielim gudalom. Četvrtinku malo bržim potezom gudala.

4. Polovinku izvodimo polako, a četvrtinku bržim potezom, ali uviek cielim gudalom.

Vježbu 1. i 2. možemo nakon pojedinačnog vježbanja spojiti u jednu i vježbati ju na G, D i E žici.

Sliedeću vježbu možemo svirati na svim žicama:

Ovaj ritam će glasbeno nadaren učenik s veseljem svirati i vježbati se u oblikovanju pojedinih glasbenih misli (fraziranju). Ovakvim vježbanjem usavršiti ćemo kakvoću zvuka, pojednostaviti kretanje desne ruke, koja će danomice biti sve prikladnija za izvođenje raznog ritma i položaja gudala.

Nakon marljivog vježbanja gore navedenih vježba promjenimo redoslijed glasova:

Na pr. 1. vježba:

2. vježba:

Nastavak sa str. 76.

Tko želi utjecati na dječji duševni ili tjelesni razvoj mora znati:

1. Da je mladež najveće narodno dobro.
2. Da je svojekoljan i promišljen rad za mlađe jedno od najuzvišenijih zvanja čovjeka i
3. Da je svjesno ili nesvjesno štetno utjecanje na duševni ili tjelesni razvoj djeteta najveći zločin prema narodu i ljudskome družtvu!

VEČER

Skladao: FRANJO DUGAN st.

Veselo Se

The musical score consists of five staves of music. The first staff starts with a forte dynamic (mf) and includes lyrics: "Već je za - šlo su - naš-ce, ti - ho sna - tri sr - daš-ce," followed by "drije - ma, ne ču - je se glas." The second staff continues with "Ma - ma-lo se - lo drije - ma, ne ču - je se glas." The third staff begins with "Al' od - jednom - - lo se - - lo mo - li, ve - čer -". The fourth staff starts with "do - lom svud zvo - no bla - ži bol - nu grud, ma - lo se - lo mo - li," followed by "nji je čas. E - vo raj - skih se - stri -". The fifth staff concludes with "ve - čer - nji je čas. E - vo raj - skih se - stri - ca, e - vo zlatnih ca, e - vo zlatnih zvje - zdi - ca." The final staff ends with "zvjezdi - ca, e - vo raj - skih se - stri - ca, e - vo zlatnih zvjezdi - ca."

Svo - - ju pje - - smu šap - ču
E - vo raj-skih zvjezdi-ca, e - vo zlat-nih zvjezdi-ca, svo - ju pjesmu
sr - cu se - la mog. — Spa - vaj, se - lo
šap - ču sr - cu se - la mog. — Spa - vaj, se - lo ma - le - no,
ma - le - no, — sni - vaj sla - tko, —
sni - vajsla - tko, smi - re - no; spa - vaj se - lo ma - le - no,
smi - re - no! Nad zvije - zda - ma
sni - vajsla - tko, smi - re - no! Spa - vaj, se - lo ma - le - no, sni - vajslatko,
go - re bdi - je dra - gi, dra - gi Bog, —
smi - re - no, nad zvijezdama go - re bdi - je dra - gi Bog, —

Polaganje

mf nad zvije - zda - ma go - re bdi - je dra - gi ff Bog.
nad zvije - zda - ma go - re

POD ONOM GOROM ZELENOM

narodna

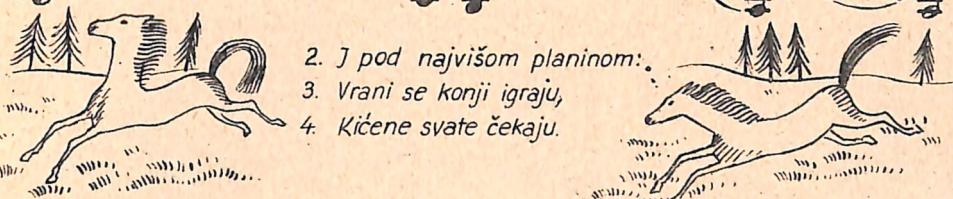
Obradio: ZLATKO GRGOŠEVIC

Mirno

p Pod o - nom go - rom ze - le - nom

ze - le - nom. **f** Pod o - nom go - rom ze - le - nom.

2. *I pod najvišom planinom:*
 3. *Vrani se konji igraju,*
 4. *Kičene svate čekaju.*

JURJEVSKA

narodna

Obradio: IVAN KOKOT

p Pro - šal je, pro - šal
pp (zatvorena usta)

pi - sa - ni Vu - zam,
 Do - šal je, do - šal ze - le - ni Ju - raj.

mf Do - ne - sal je, do - ne - sal
f pej - dan du - gu tra - vi - cu

mf

Pej-dan du - gu tra - vi - cu, la - kat du - gu mla - di - cu.

1. Da - ruj - te ga, da - ruj - te, Jur - ja ze - le - no - - ga.
 2. Daj - te Jur - ju sla - ni - ne, da vas ne - je sko - mi - ne.
 3. Daj - te Jur - ju ja - - jec, da vas ne - bu za - - jec.
 4. Daj - te Jur - ju pu , - tra, da ga ne bu zu - tra.

1. Da - ruj - te ga, da - ruj - te, Jur - ja ze - le - no - - ga.
 2.
 3. Daj - te Jur - ju, daj - te Jur - ju.
 4.

p Da - ruj - te ga, da - ruj - te, Jur - ja ze - le - no - - ga.

PROTULETNA POPEVKA

Široko J. Kirin

MIRKO KOLARIĆ

Svi

Jedan sam

1. O _____ sun - če - ce zla - to kaj _____
 2. Kaj _____ da nam ob - zna - ni ra -
 3. On _____ zdal - ka se vr - nul v lug _____

Jedan sam

Svi

zna - lo bi - ti, sad za - kaj po - pev - ka za ran tak zvo -
 do - sno ve - li: Sla - vi - ček je do - šel, po - za - bil vas
 ma - li na - zaj, čez noč si po - pe - va, gdo znal bi za -

METULČEK

J. Kirin

MIRKO KOLARIĆ

Veselo

1. De - la se zor - ja
 2. Leh - ka ga kri - la

tul - ček se zbu - dil za - ran.
 le - tal vu po - lju je cvet.

p Sti - ha pre - mi - šljal je
 Al se o - gla - sil jen

ve - sel i mlad, kam bi od - le - tet čez ju - ter - nji hlad.
 ve - ter je hud, sti - gnul me - tu - la blu - de - čeg po - vsud.

Okretno

Soprani I.

Soprani II.

Alti

(odsjećeno)

p Tuc, tuc, tuc, tuc, tuc,

tuc, tuc.

ŽUNA

Šime Fučík

BORIS KRNIC

mf Ja sam te-sar ze-len-go - re, te-šem hra-ste
p Tuc, tuc, tuc, tuc, tuc, tuc,

bu-kve, bo - re. Ži - vo.ra-dim cije-log da -
 tuc, tuc, tuc, tuc, *mf* kuc, kuc, kuc, kuc,

na, vje-štak ja sam od ze-ma - na.
 kuc, kuc, kuc, kuc, kuc, kuc, kuc, kuc.

KRAJ

f

Od mog kiju-na pu - ca ko - ra, kvrc, kvrc,
od mog po - sla je - či go - ra. kvrc, kvrc,

f Tok, tok, tok, tok, *f* kvrc, kvrc, kvrc, kvrc,

f

kvrc, kvrc, kvrc, ja sam te - sar maj - stor pr -
kvrc, kvrc, za - ra - da mi: tu - sti cr -

kvrc, kvrc, kvrc, *f* Ja sam te - sar da mi:
kvrc, kvrc, Za - ra - - te - sar
(h) da mi:

f

vi, ja sam te - sar maj - stor pr - vi,
vi. za - ra - da mi: tu - sti cr - vi.

maj - stor pr - vi, *f* Kvrc, kvrc, kvrc, kvrc,
tu - sti cr - vi. (h)

vrlo živo

Kvrc, kvrc, kvrc, kvrc, kvrc, kvrc, kvrc,
Kvrc, kvrc, kvrc, kvrc, kvrc, kvrc, kvrc,

Ponoviti od
znaka ♫ do
»KRAJ«, za-
tim CODA.

CODA vrlo okretno i pp, sve jače

Musical notation for the Coda section in G clef, 2/4 time, key signature of B-flat major. It includes a dynamic instruction 'Tuc' and a repeating pattern of 'tuc, tuc,' followed by a forte dynamic 'ff' and another 'tuc, tuc.'

Musical notation for the continuation of the Coda section in G clef, 2/4 time, key signature of B-flat major. It features a series of eighth notes with dynamics: 'tuc,' (pp), 'tuc, tuc,' (pp), 'tuc, tuc,' (ff), and 'tuc, tuc.'

U VOĆARU

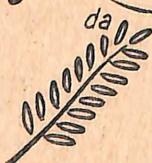
Veselo

Z. K. K.

S. Margareta

Musical notation for 'U VOĆARU' in G clef, 2/4 time, key signature of B-flat major. The vocal line consists of three staves of eighth notes. The lyrics are: 'P. 1. U vo - ča - ru lje - pa Ma - ra ja - bu - či - ce bra - la,' 'po - naj - lje - šu ja - bu - či - cu ma - la Ma - ra,' and 'ma - mi svo - joj ma - mi svo - joj da - la.'

2. Mama uze jabučicu
Zahvali na daru,
Te pogledi po obrazu
Malu svoju Maru.

3. Obraz rumen i okruglo
Lišće puno čara,
Ne zna mama što je ljepeše,
Jabuka il' Mara.

POJMO MI MALA

Srednja Istra

Zabilježio i obradio: IVAN MATELIĆ - RONJGOV-
Preradio: SLAVKO MODRIJAN

Zanosno

Poj - mo mi, ma - la, na sa - manj, na sa - manj, poj - mo mi,

ma - la, na sa - manj, poj - mo mi ma - la, na sa - manj
poj - mo mi, ma - la, poj - mo mi, ma - la, poj - mo mi, poj - mo,
na sa - manj, poj - mo mi, ma - la, na sa - manj
poj - mo, poj - mo, poj - mo mi, ma - la, poj - mo mi, ma - la,
cu ti ja ku - pit ko - la - čić, ko - la - čić, cu ti ja
poj - mo mi, poj - mo, poj - mo mi, ma - la, poj - mo mi, ma - la, poj - mo mi, ma - la,
ku - pit ko - la - čić, ko - la - čić, cu ti ja ku - pit
cu ti ja ku - pit, cu ti ja ku - pit ko - la - čić, poj - mo mi, poj - mo,

ko - la - číč, ko - la - číč, čú ti ja ku - pit
 poj - mo, poj - mo, poj - mo, poj - mo,
 poj - mo mi, ma - la, poj - mo mi, ma - la, poj - mo mi, ma - la, čú ti ja ku - pit

ko - la - číč, ko - la - číč, ko - la - číč, ko - la - číč,
 čú ti ja ku - pit ko - la - číč, ko - la - číč, ma - la, ko - la -
 ko - la - číč, ko - la - číč, ko - la - číč, ko - la -
 číč, ma - la, ko - la - číč, ma - la, poj - mo! poj - mo mi
 sue jace f

číč, ko - la - číč, ma - la, ko - la - číč, ma - la, poj - mo!
 poj - mo mi, ma - la f

ma - la na sa - manj, na sa - manj čú ti ja ku - pit
 m.f.

ko - la - číč, poj - mo, poj - mo, poj - mo, poj - mo mi, ma - la
 poj - mo mi, ma - la, poj - mo, f

ko - la - číč, poj - mo mi, ma - la, na sa - manj, poj - mo mi
 poj - mo mi, ma - la, poj - mo, čú ti ja ku - pit

tran-ci-nu-ne-nu-naj
poj-mo, *tran-ci-nu-ne-nu* *ta-na-naj* *naj*
poj-mo *tran-ci-nu-ne-nu*
poj-mo, *ta-na-naj.* *tran-ci-nu-ne-nu,* *tran-ci-nu-ne-nu,* *tran-ci-nu-ne-nu*
poj-mo, *tran-ci-nu-ne-nu* *poj-mo* *poj-mo mi* *ma-la* *tran-ci-nu-ne-nu*
naj *mf* *tran-ci-nu-ne-nu*
na sa-manj. *Poj-mo mi,* *ma-la* *na sa-manj,* *na sa-manj,*
mf *poj-mo,* *poj-mo mi, ma-la, poj-mo mi, ma-la,*
ta-na-naj *Poj-mo,* *poj-mo mi, ma-la, poj-mo mi, ma-la,*
cu-ti-ja *ku-pit* *ko-la* *čic* *ko-la-čic* *ko-la*
poj-mo mi, ma-la, *cu-ti-ja ku-pit,* *cu-ti-ja ku-pit ko-la-čic,* *ta-na-naj.*
f *čic* *poj-mo,* *Tran-ci-nu-ne-nu ta-na-naj, pojmo*
tran-ci-nu-ne-nu ta-na-naj, poj-mo, *na samanj.*

TJERAJ OVCE DJEVOJKO

Zanosno

Žumberak

Zabilježio: FRANJO Š. KUHAČ

Obradio: SLAVKO MODRIJAN

Pre-ko

Tje - raj ov - ce, dje - voj - ko, ta - ko la - ko, la - ga - no,

vo - de Ko - ra - ne, ta - ko la - ko, la - ga -

la - ga - no, oj, sve ov - či - ce proj - do - še

no, al ne mo - re Soj - či - ca la - ga - no

la - ga - no pre-ko' Ko ra - ne hla - dne

i So - ji - no ja - nje - šce, ta - ko la - ko la - ga - no, usporiti

la - ga - no, ta - ko

Umjereno

Daj mi, bra - te, si - ki - ru, ta - ko la - ko, da u - sije - čem

la - ga - no; bra - te, daj

bre - sti - čak, ta - ko la - ko, da pre - ve - dem Saj - či - cu, la - ga -
 mi da na - pra - vim bre - sti - čak,
 no i So - ji - no ja - rje - šce, la - ga - no.
 dra - go ja - rje - šce.

Kao na početku

oj! da ja de - lam svi -
 Daj mi, bra - te, si - ki - ru, ta - ko la - ko, bra -
 la - ru, ta - ko la - ko la - ga - no. On mi svi - ri
 te, da ja svi - rim čo - ban - ski, ta - ko la - ko,

čo - ban-ski i za - zi - vije čo -
 la - ga - no i za - zi - vije ta - ko la - ko,
 ba - ne ta - ko la - ko, on mi svi - ri čo - ban-ski
 čo - ba - ne la - ga - no, oj
 i za - zi - vije čo - ba - ne la - ga - no, la - ga - no.
 čo - ba - ne, la - ga - no,

SUNČECE JE NA ZAHODU

Sv. Ivan Zelina

Polagano

Zabilježio i obradio: JOSIP VRHOVSKI

1. Sun-če-ce je na za-ho-du, zaj - ti mu je —

sun-če-ce je na za-ho-du zaj - ti mu je.

2. Dje-voj - či - ca na po - ho - du poj - ti poj je, —

Dje-voj - či - ca na po - ho - du poj - ti poj je.

3. Pu - sti - te nas, dra - gi
 3. Pu - sti - te nas, dra - gi dal - ko nam je,
 dal - ko nam, dal - ko je.
 pu - sti - te nas, dra - gi dal - ko nam je.

ŽABE

Skladao: JOSIP VRHOVSKI

pum, pum, pum, pum,

pum, pum, pum, pum, pum, pum, pum,

pum, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak,

*kvak, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak,
 re - ga,
 pum, pum,*

kvak, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak,
 re-ga, re-ga, re-ga, re-ga, re-ga, re-ga, re-ga. Je-dnog da-na
 pum, pum, f Je - dnog

kvak, kvak, kvak, kvak,
 već za-ra-na sku-pi-o se ža-blji zbor, re-ga, re-ga, re-ga, re-ga,
 da - na pum,

kvak, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak, kvak.
 re-ga, re-ga, re-ga, re-ga, re-ga, re-ga, re-ga, re-ga, re-ga,
 pum, pum, pum,

kvak, kvak,
 re - ga, re - ga. Tu je je - dan ža - bac vrije - dan hti - o dr - žat
 — Tu je je - dan

do - go - vor. f Kvak, kvak, kvak, kvak, kvak,

kvak, kvak. ***ff*** A - li ta - da iz - ne - na - da ro - da
 > > > > > > > > > >

baš do - le - ti tu, ***f*** zgra - bi je - dnog žap - ca mla - dog
 > > > > > > > > > >

Kvak, kvak, kvak, kvak,

i ras - tje - ra dru - žbu svu. ***ff*** Re - ga, re - ga, re - ga, re - ga
 > > > > > > > > > >

Pum, _____

kvak, kvak, kvak, kvak,

re - ga, re - ga, re - ga, re - ga, kvak, kvak, kvak, kvak, ***mf*** pum,
 > > > > > > > > > >

pum, _____ ***f*** pum, _____

pum, _____ pum, _____ pum, _____ pum, pum, pum, pum, pum, pum.
 > > > > > > > > > >

pp f pp

Ne bježite
OD SREĆE
i budite
MILOSRDNI
PA KUPITE ZA 100 KUNA SREĆKU
**VELIKE NARODNE
DOBROTVORNE LUTRIJE**

*... i jednu srećku
za diete,*

da mu osigurate sretnu budućnost
KUPUJTE SREĆKE
HRVATSKE DRŽAVNE LUTRIJE!